

Preverjanje izvedljivosti alpske tranzitne borze na evropski ravni

Prometni ministri Švice, Avstrije, Italije, Nemčije, Francije in Slovenije so naročili izdelavo poglobljene analize o uvedbi alpske tranzitne borze. Na ministrskem srečanju na Dunaju so poseben odbor pooblastili, da pojasni pogoje za izvajanje treh sistemov upravljanja prometa: alpske tranzitne borze, sistema trgovanja z emisijskimi pravicami in sistema Toll plus.

Ali se bo alpska tranzitna borza dejansko uveljavila na evropski ravni, še ni znano.

© Gerd Altmann / pixelio

CIPRA International pobudo prometnih ministrov pozdravlja, saj si že leta prizadeva za hitro in dosledno uvedbo alpske tranzitne borze na evropski ravni, s katero bi bilo mogoče doseči preusmeritev čezalpskega tovornega prometa s cest na železnico. Alpska tranzitna borza temelji na načelu omejenega števila voženj tovornjakov prek alpskega loka, pri čemer se dovoljenja za tranzit tržijo prek spletne borze. Idejo o tranzitni borzi je sprožila okoljska organizacija Alpska pobuda, ki v njej vidi instrument za zmanjšanje obsega čezalpskega cestnega tovornega prometa. Tehnično izvedljivost in

ekonomsko združljivost projekta je potrdila tudi neodvisna študija, ki jo je naročilo švicarsko prometno ministrstvo.

Po informacijah švicarskega ministrstva za okolje, promet, energijo in komunikacije (UVEK) si ministri zaradi uravnavanja čezalpskega tranzitnega tovornega prometa prizadevajo uvesti tristopenjski postopek. Prva faza predvideva finančno podporo uvajanju tovornih vozil z manjšimi emisijami izpušnih plinov. V naslednji fazi naj bi se posebna taksa za težja tovorna vozila glede na nosilnost (LSVA) v drugih alpskih državah izenačila z ravni, ki velja v Švici – predvidena je uporaba sistema Toll plus. Tretjo fazo procesa pa predstavlja preusmeritev prometa s pomočjo instrumentov (npr. alpska tranzitna borza).

Vir: Die Südostschweiz, 8. 5. 2009; Neue Zürcher Zeitung, 8. 5. 2009;
http://www.cipra.org/sl/alpmedia/novosti/1691/?set_language=sl (de/fr/it/sl)

Vsebina

Stran 1

Preverjanje izvedljivosti alpske tranzitne borze na evropski ravni

Stran 2

Evropska liga za obnovljive vire energije

Predhodni projekt za železniško progo ob Ženevskem jezeru

Alpski lok v sliki in besedi

Italijanski senat sprejel protokole Alpske konvencije

Stran 3

Evropski dan parkov 2009

Solčavsko : Evropska destinacija odličnosti v Sloveniji

Podnebne spremembe in raba vodne energije

Transevropske prometne mreže na preskusu

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Evropska liga za obnovljive vire energije

23. aprila 2009 se je v okviru letnega srečanja predstavnikov združenja energijsko varčnih mest (Énergie-Cités) in Zveze za podnebje začel RES Champions League, zveza nacionalnih lig za obnovljive energije in tekmovanje v evropskih mestih in občinah na področju obnovljivih virov energije.

Več na strani 3: Evropski dan parkov 2009

Tudi letos bo 24. maja evropski dan parkov, ki ga od leta 1999 praznujejo zavarovana območja. 24. maja leta 1909 so na Švedskem ustanovili prvi narodni park.

Evropska liga za obnovljive vire energije

23. aprila 2009 se je v okviru letnega srečanja predstavnikov združenja energijsko varčnih mest (Énergie-Cités) in Zveze za podnebje začel RES Champions League, zveza nacionalnih lig za obnovljive energije in tekmovanje v evropskih mestih in občinah na področju obnovljivih virov energije. Pri projektu RES Champions League sodeluje osem organizacij iz šestih držav. Cilji mreže so pospeševanje posredovanja inovativnih konceptov, tehnologij in strategij med lokalnimi akterji ter ustvarjanje in krepitev lokalne dinamike za trajnostno rabo energije. Za proizvodnjo toplote z uporabo termičnih sončnih oz. fotovoltaičnih sistemov in lesa bodo udeleženci tekmovanja prejeli točke glede na inštalirano moč sistema ali površino na prebivalca. Udeležba je brezplačna.

Na lestvico uporabnikov sončne energije je trenutno uvrščenih 1756 mest in občin, med katerimi najdemo tudi kraje iz nemškega in francoskega alpskega prostora: kot na primer francoska občina Teyssières, kjer je navdušen vaščan sprožil pravi „plaz“ v rabi obnovljive energije.

Več informacij na <http://www.res-league.eu/de/> (de/ fr/en)

Predhodni projekt za železniško progo ob Ženevskem jezeru

Opuščena proga naj bi začela ponovno obratovati. Francoska regija Rona-Alpe, zveza francoskih občin Chablais SIAC in švicarski kanton Valais so pripravili predhodni projekt, v okviru katerega naj bi ponovno začela obratovati sedaj opuščena 18-kilometrsko železniška proga med francoskim Evianom in švicarskim St. Gingolphom ob južni obali Ženevskega jezera. Proga bi se uporabljala v turistične namene od leta 2013 dalje, od leta 2020 pa bi jo odprli za redni potniški promet.

Železniška povezava vzdolž južne obale Ženevskega jezera je bila zgrajena v osemdesetih letih 19. stoletja. Progo so leta 1938 zaprli za potniški, nekaj let pozneje pa še za tovorni promet. Pred devetimi leti so progo prenehali uporabljati za turistične namene. Kot zatrjujejo zagovorniki projekta, je proga pomemben element trajnostne prometne ureditve območja Chablais.

Projekt pa je naletel tudi na odpor. Pobudnikom med drugim očitajo, da so se uklonili pritisku Švice, saj naj bi bila ta zelo zainteresirana za ponovno odprtje železniške proge, ki bi tako razbremenila promet na severni obali jezera.

Vir: http://www.lenouvelliste.ch/fr/news/valais/chemin-de-fer-le-tonkin-enfin-sur-les-bons-raills_9-139796 (fr), <http://www.sauvonsletonkin.com> (fr)

Železniška proga med francoskim Evianom in švicarskim St. Gingolphom je osrednji element prometne dostopnosti do južne obale Ženevskega jezera.
© Charlotte / flickr

Alpski lok v sliki in besedi

Po sledih preminulega francoskega gornika in športnega plezalca Patricka Berhaulta je Alexis Nouailhat od leta 2003s čopičem in slikarskim stojalom prepešalil osem alpskih držav od Monaka do Trsta. Slikar je na akvarele ujel številna srečanja s pokrajino, ljudmi in njihovimi tradicijami in različnimi oblikami rokodelstva kot tudi z rastlinskim in živalskim svetom. Tako je nastalo okoli 30 ilustriranih potopisov, v katerih se bralcem predstavljajo pokrajine, živa bitja in naravni habitati, slikovno gradivo pa dopolnjujejo informativna besedila. Bralcem posamezno regijo v svojih predgovorih predstavijo posamezniki, ki se zavzemajo za ohranjanje kulturnih in naravnih dobrin v Alpah.

Doslej je o francoskem alpskem prostoru izšlo že enajst knjig, v pripravi pa so že nove, med njimi o avstrijskih Visokih Turah s predgovorom Kurta Diembergerja.

Več informacij: http://www.editions-fournel.fr/catalogue/pages/liste_livre.php?AID=5 (fr)

Potopis posebne vrste: akvareli in besedilo predstavljajo francosko gorsko verigo Belledonne
© www.editions-fournel.fr

Italijanski senat sprejel protokole Alpske konvencije

Italijanski senat je na seji 14. maja 2009 odobril ratifikacijo devetih izvedbenih protokolov Alpske konvencije. Ko bo protokole sprejela še poslanska zbornica, bodo ti postali del italijanske zakonodaje. Italija je Alpsko konvencijo sicer podpisala že leta 1999, a doslej še ni ratificirala niti enega samega izvedbenega protokola. Italijanski parlament je o ratifikaciji že večkrat razpravljala, do dokončnega sprejetja nikoli ni prišlo. CIPRA Italija in druge okoljske organizacije izražajo zadovoljstvo, da je senat protokole vendarle sprejel, in upajo, da bodo ti kmalu postali zakonska podlaga za varstvo in razvoj alpskega prostora. Prav kmalu pa bo mogoče ugotoviti, kolikšna je njihova konkretna korist pri varstvu Alp, saj se gradnja bolzanskega letališča le težko sklada z določbami pravkar sprejetega protokola.

Vir: CIPRA Italija

Evropski dan parkov 2009

Tudi letos bo 24. maja evropski dan parkov, ki ga od leta 1999 praznujejo zavarovana območja. 24. maja leta 1909 so na Švedskem ustanovili prvi narodni park. Letošnja prireditev želi s sloganom Mladina – prihodnost naših parkov ob stoletnici obstoja narodnih parkov v Evropi poudariti nosilno vlogo, ki jo bo mladina imela v prihodnje pri varstvu narave. Pri praznovanju Evropskega dneva parkov 2009 sodelujejo številna zavarovana območja alpskega prostora, med njimi švicarske regije s parki, na primer Park Ela v osrčju kantona Graubünden na območju prelazov Albula, Julier in Septimer, ki organizira zanimivo ekskurzijo, na kateri se bodo vsi, ki jih zanima narava, seznanili z vsem, kar je treba vedeti o pticah, polžih in travniškem cvetju. Tudi Triglavski narodni park ob tej priložnosti pripravlja številne dogodke (glej Prireditve na naslednji strani).

Več informacij o sodelujočih parkih in dejavnostih: http://www.parc-ela.ch/seiten/set_home.shtml (de), <http://www.parks.it/giornatadeiparchi/index.php/> (it), <http://europarc.org/what-we-do/european-day-of-parks/> (en), http://www.tnp.si/images/uploads/evropski_dan_parkov_tnp_e.pdf (sl)

Mladina – prihodnost naših parkov: številni dogodki za otroke so del programa letošnjih prireditiv.

© semainedugout / flickr

Solčavsko : Evropska destinacija odličnosti v Sloveniji

Konec januarja je Slovenska turistična organizacija drugič zapored objavila poziv za izbor Evropske destinacije odličnosti 2009 (»European Destinations of Excellence«) v Sloveniji, tokrat namenjen novonastajajočim, v trajnostni razvoj turizma usmerjenim destinacijam, ki so na podlagi varovanih območij uspešno razvile turistične produkte. Na razpis se je prijavilo 9 destinacij, strokovna komisija pa se je odločila, da je letošnja zmagovalka destinacija Solčavsko s produktom »Harmonija treh dolin«. Produkt je zasnovan kot tridnevni program in povezuje niz doživljajskih aktivnosti v povezavi z opazovanjem narave, občudovanjem naravnih vrednot ter spoznavanjem kulturne dediščine območja. Destinacija jasno izpostavlja in vključuje sodelovanje lokalnega prebivalstva pri oblikovanju turistične ponudbe ter njihovo izrazito skrb za okolje in razvoj turizma na podlagi trajnostnih kriterijev. Vodilo razvoja je »Naravi in obiskovalcem prijazen ter domačinom koristen razvoj turizma«. Slovenski zmagovalki bo naziv Evropska destinacija odličnosti podeljen junija v Solčavi, na evropskem nivoju pa se bo destinacija prvič predstavila v okviru 8. evropskega turističnega foruma v Bruslju.

Vir: <http://www.ntz-nta.si/default.asp?id=6547> (sl, en), CIPRA Slovenija

Podnebne spremembe in raba vodne energije

Mreža »Voda v gorskem svetu« je skupaj z različnimi partnerji analizirala izzive, ki jih je zaradi vpliva podnebnih sprememb mogoče pričakovati na področju rabe vodne energije v Švici. Glavna študija, razdeljena v tri module, prinaša pregled vplivov podnebnih sprememb na odtočne lastnosti in obratovanje elektrarn v posameznih regijah na podlagi klimatološkega in hidrološkega modeliranja. S tem bo mogoče dovolj zgodaj ugotoviti, na katerih področjih bo treba ukrepati ter uporabiti ustrezne strategije.

Iz predhodne študije projekta je mogoče razbrati, da lahko v Alpah do leta 2050 pričakujemo sedemodstotno zmanjševanje srednjega odtoka in da se bo temu primerno zmanjšal tudi hidroelektrični potencial. Poleg tega je študija ugotovila, da so do sedaj različni akterji (npr. kmetijstvo, oskrba s pitno vodo, vodna energija itd.) posvetili le malo pozornosti družbenopolitičnim vprašanjem, kot so konflikti, povezani z rabo in različnimi interesi.

Več informacij na http://www.netzwerkwasser.ch/klimaaenderung_und_wasserkraft/ (de)

Hidroelektrični potencial se bo zaradi podnebnih sprememb zmanjšal kljub prehodnemu povečanju količine vode iz talečih se ledenikov.

© CIPRA International

Transevropske prometne mreže na preskusu

Evropska komisija pripravlja nov zakon o evropski prometni politiki. V ta namen je predložila zeleno knjigo, ki vsebuje pregled stanja evropskih prometnih mrež (TEN-T) in je namenjena javnemu posvetu. Poročilo upošteva politične in gospodarske izzive prihodnosti, kot so doseganje ciljev varstva podnebja, socialna povezanost in krepitev mednarodne vloge Evrope. V zeleni knjigi Evropska komisija predlaga cilje in različne možnosti prihodnjega razvoja mreže TEN-T.

CIPRA v svojem prispevku k posvetovanjem opozarja, da mora biti najpomembnejši cilj evropske prometne politike preusmeritev prometa s ceste na železnico, ne pa povečanje ponudbe. Odločitve o izgradnji infrastrukture so naloga političnih organov. Izvajanje politike usmerjanja prometa pa je lahko učinkovito samo, če so v to vključeni tudi gospodarski dejavniki ter javni in zasebni upravljalci.

Vir: CIPRA, http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/consultations/2009_04_30_ten_t_green_paper_en.htm # (en)

O tem in onem

Medved obiskal prestolnico Slovenije

Pred živalskim vrtom v Ljubljani so delavci sredi aprila opazili medveda. Tri leta star, približno 80-kilogramski samec, se je nato podal proti krajinskemu parku Rožnik, ki je priljubljena sprehajalna in rekreacijska destinacija Ljubljančanov.

Intervencijska skupina Zavoda za gozdove je medveda 16. aprila na Rožniku odlovila, mu nadela satelitsko telemetrično ovratnico, nato pa ga je prepeljala v naravno okolje gozdnega območja Notranjske. Medved je v dveh dnevih po odlovu prehodil pot z Notranjske na Kočevsko (območje Male gore), nato pa se hitro obrnil proti severu v smer Grosupljega. Gibal se je podnevi in se stalno in neboječe približeval ljudem, kar je precej nenavadno. V koliko se bo kosmatinec preveč približeval naseljem, mu lahko grozi odstrel.

Vir: RTV Slovenija, CIPRA Slovenija

Prihodnost gorskih športov v alpskih državah

Zürška visoka šola za uporabne vede in dunajska fakulteta za kmetijstvo, gozdarstvo in obnovljive vire sta izvedli študijo o visokogorski pokrajini in gorskih športih. Z obsežnim vprašalnikom so želeli izvedeti več informacij o privlačnosti gora, kakovosti oddiha v tem okolju in tudi o nevarnostih v visokogorju.

Rezultati študije naj bi v alpskih državah prispevali k izboljšanju ponudbe, storitev in obveščanja gorskih športnikov in turistov.

Anketo si lahko ogledate na <http://www.berge2.rem.sfu.ca/> (de)

Ločevanje odpadkov na avtocesti

Na dveh počivališčih brennerske avtoceste na Južnem Tirolskem – Laimburg vzhod in Laimburg zahod – stoji sistem za ločevanje odpadkov, ki je prvi tovrsten sistem v celotni italijanski avtocestni mreži. SMS sporočilo obvesti upravljalca naprave, ko je zabojnik poln in ga je treba izprazniti, s čemer se je mogoče izogniti nepotrebnim vožnjam. Naprava, ki deluje na podoben način, je bila postavljena tudi v občini Vaden južno od Bolzana. Po njeni zaslugi se je količina ločenih odpadkov v občini od leta 2006 povečala z 9 na 53 odstotkov, poleg tega pa so občani zadovoljni, saj znaša prihranek pri stroških odstranjevanja odpadkov 13 odstotkov.

Vir: ANSA 13/05/2009

Prireditve

Dnevi dogodkov in prireditev v Triglavskem narodnem parku. Trenta, Bled, Pokljuka, Ljubljana, 20.–24. 5. 2009. Jezik: sl; Organizirata: TNP, Alpska konvencija

Več na: http://www.tnp.si/images/uploads/evropski_dan_parkov_tnp_e.pdf (sl)

Fotografska razstava v okviru 3. mednarodnega festivala alpskega cvetja:

Ledeniki v topli gredi. Zavod za turizem, Bohinjska Bistrica, 23. 5.–6. 6. 2009. Jezik: sl. Organizirata: CIPRA Slovenija, Zavod za turizem Bohinj

Več informacij: slovenija@cipra.org

Dan solarne mobilnosti v Logarski dolini. 24. 5. 2009. Izhodišče: Železna kapla/A, cilj: Logarska dolina/SI. Jezik: sl. Organizirata: Logarska dolina, Eurosolar Kärnten

Več informacij: dusan.prasnikar@ksa.si

Delavnica: **Securing the Sustainable Provision of Ecosystem Services in the Alps and the Carpathians.** Bratislava/SK, 9. 6. 2009. Jezik: en. Organizira: Mountain Research Initiative (MRI)

Več na: <http://mri.scnatweb.ch/events/mri-events/proposal-development-on-ecosystem-services-in-the-alps-and-carpathians-9-june-2009-bratislava-sk.html> (en)

Cities for Mobility World Congress 2009. Stuttgart/D, 14.–16. 6. 2009. Jezik: en. Organizira: Mestna občina Stuttgart.

Več na spletnem naslovu: http://www.cities-for-mobility.net/index.php?option=com_content&view=article&id=71&Itemid=222 (en)

Saj ni res, pa je...

...Predstavljate si, da ste na počitnicah v mondenem Zermattu, na ležalniku se nastavljate sončnim žarkom, uživate ob pogledu na okoliške štititisočake. Radi bi še nazdravili, vendar – pozor! Morda je bolje, da tega ne storite. Zermatt ima namreč resen problem: z urinom. Lokalna čistilna naprava, zgrajena leta 1982, premore namreč kapaciteto največ 39.000 PE. Danes je močno preobremenjena, saj mora prečistiti urin in fekalije kar 60.000 oseb. Gre sicer za vsesplošen problem turističnih destinacij, pa vendarle: v prihodnje spijte raje kakšno pivo manj, sicer vam bodo namesto turistične takse kmalu zaračunali „takso za lulanje“...

Vir: Tagesanzeiger, 29. 4. 2009 (de)